Prečišćeni tekst Zakona o prevozu opasnih materija obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o prevozu opasnih materija ("Službeni list Crne Gore", br. 033/14 od 04.08.2014),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija ("Službeni list Crne Gore", br. 013/18 od 28.02.2018),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane odredbe o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list Crne Gore", br. 084/24 od 06.09.2024),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija ("Službeni list Crne Gore", br. 089/25 od 05.08.2025),
5. Zakon o eksplozivima za civilnu upotrebu ("Službeni list Crne Gore", br. 118/26 od 07.08.2026), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O PREVOZU OPASNIH MATERIJA

("Službeni list Crne Gore", br. 033/14 od 04.08.2014, 013/18 od 28.02.2018, 084/24 od 06.09.2024, 089/25 od 05.08.2025, 118/26 od 07.08.2026)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Prevoz opasnih materija u drumskom, željezničkom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju vrši se u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima kojima se uređuje prevoz opasnih materija (u daljem tekstu: međunarodni ugovor).

Prevoz opasnih materija, u smislu ovog zakona, podrazumijeva i utovar i istovar opasnih materija, promjenu vrste prevoznog sredstva, kao i zaustavljanje koje je prouzokovano nezgodom ili saobraćajnim udesom.

Izuzeće

Član 2

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na prevoz opasnih materija:

1) koji privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik obavlja za potrebe svoje djelatnosti u jednoj tehničko-tehnološkoj cjelini (fabrički krug i sl.);
2) prevoznim sredstvima organizacione jedinice organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove (u daljem tekstu: policija), Vojske Crne Gore, kao i vojnih snaga drugih država i organizacija koje, u skladu sa posebnim međunarodnim ugovorima, koriste saobraćajnu infrastrukturu u Crnoj Gori i vojnim vazduhoplovima;
3) prevoznim sredstvima organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite i spašavanja (u daljem tekstu: Ministarstvo) prilikom prevoza neeksplodiranih ubojnih sredstava.

Opasne materije

Član 3

Opasne materije, u smislu ovog zakona, su:

- klasa 1. eksplozivne materije i predmeti;
- klasa 2. gasovi;
- klasa 3. zapaljive tečnosti;
- klasa 4.1 zapaljive čvrste materije;
- klasa 4.2 samozapaljive materije;
- klasa 4.3 materije koje u dodiru sa vodom oslobađaju zapaljive gasove;
- klasa 5.1 oksidirajuće materije;
- klasa 5.2 organski peroksidi;
- klasa 6.1 otrovi;

- klasa 6.2 infektivne materije;
- klasa 7. radioaktivni materijali;
- klasa 8. korozivne (nagrizajuće) materije;
- klasa 9. ostale opasne materije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) ambalaža je posuda ili više posuda ili teretni prostor namijenjen pakovanju ili punjenju opasnim materijama (kutije, bačve, vreće, kanistri, kombinovana ambalaža, posude, cistijerne, IBC-i, kontejneri i ostale jedinice ambalaže);
2) pakovanje je jedinica ambalaže u koju je zapakovana ili napunjena opasna materija i kao takva cjelina pripremljena za prevoz;
3) vozilo je svako motorno vozilo namijenjeno za vožnju drumom, opremljeno sa najmanje četiri točka, čija najveća konstrukcijska brzina prelazi 25 km/h, kojem je dodato priključno vozilo, osim vozila koja se kreću šinama, traktora za poljoprivredu i šumarstvo, kao i svih pokretnih mašina čija brzina ne prelazi 40 km/h;
4) vozač je lice koje upravlja vozilom koje prevozi opasnu materiju u drumskom saobraćaju;
5) vagon je željezničko vozilo bez sopstvenog pogona koje se kreće sopstvenim točkovima željezničkim šinama i namijenjeno je za prevoz opasnih materija;
6) pošiljalac je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje predaje opasnu materiju na prevoz;
7) prevoznik je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje prevozi opasnu materiju;
8) organizator prevoza opasne materije (špediter) je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje organizuje prevoz ili obavlja druge poslove u vezi sa prevozom opasne materije;
9) primalac je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje preuzima opasnu materiju;
10) ambalažer (paker) je lice zaposleno kod pošiljaoca koje pakuje, puni ili priprema pakovanja za prevoz;
11) punilac je lice zaposleno kod pošiljaoca, koje opasnu materiju u tečnom, gasovitom, praškastom ili rasutom stanju puni u teretne prostore prevoznog sredstva namijenjene za prevoz opasnih materija, odnosno priprema napunjene teretne prostore i prevozna sredstva za prevoz;
12) nezgoda je događaj u kojem je prekinut ili zaustavljen prevoz opasne materije zbog curenja, isticanja, prosipanja, ispadanja opasne materije, loma ambalaže ili požara;
13) učesnik u prevozu opasne materije je pošiljalac, prevoznik, primalac, utovarač, ambalažer (paker), punilac i davalac usluge pretovara prilikom promjene prevoznog sredstva u prevozu opasne materije;
14) utovar i istovar opasnih materija su radnje koje podrazumijevaju utovar, utakanje, pretovar, pretakanje, istovar, istakanje, čuvanje i druge radnje u vezi sa utovarom ili istovarom opasne materije;
15) UN broj je četvorocifreni identifikacioni broj opasne materije utvrđen Pravilnikom koji je prilog četrnaestog izmijenjenog izdanja Preporuka o prevozu opasnih materija, koje su objavile Ujedinjene nacije (ST/SG/AC.10/1/Rev.14).

II. PREVENTIVNE MJERE BEZBJEDNOSTI

Mjesta za utovar i istovar opasnih materija

Član 6

Utovar i istovar opasnih materija može da se vrši samo na mjestima na kojima se ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi, životna sredina ili materijalna dobra, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Mjesta na kojima se vrši utovar ili istovar opasnih materija moraju da budu snabdjevena aparatima ili drugim uređajima za gašenje požara, na odgovarajući način obezbijeđena i na vidnom mjestu označena oznakama opasnosti.

Uređaji za utovar i istovar opasnih materija

Član 7

Uređaji za utovar i istovar opasnih materija moraju da budu ispravni, tako da se prilikom njihove upotrebe isključi svaka mogućnost curenja, odnosno isticanja ili prosipanja opasne materije, kao i da se maksimalno smanji mogućnost emisije zagađujućih materija u vazduhu ili oštećenja ambalaže.

Pošiljalac ili primalac koji vrši utovar ili istovar opasne materije dužan je da kontroliše ispravnost uređaja i električnih instalacija na mjestima na kojima se vrši utovar ili istovar opasnih materija, da se stara o ispravnosti tehničkih uređaja, opreme i drugih sredstava za zaštitu od požara i eksplozija, kao i o zaštiti životne sredine i da o tome vodi odgovarajuću evidenciju.

Zabrane prilikom utovara i istovara

Član 8

Na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije zabranjeno je:

1) držanje materija i uređaja koji mogu izazvati požar ili omogućiti njegovo širenje;

2) držanje otvorenog plamena ili rad sa otvorenim plamenom (zavarivanje i sl.);

3) pušenje i upotreba sredstava za paljenje (šibice, upaljači i sl.);

4) korišćenje uređaja ili sredstva koji imaju ložište;

5) korišćenje alata ili drugih uređaja koji varniče;

6) postavljanje nadzemnih električnih vodova bez obzira na napon;

7) stavljanje u rad motora vozila;

8) prisustvo lica koja neposredno ne učestvuju u utovaru ili istovaru tih materija.

Ukoliko se utovar i istovar opasnih materija na aerodromu vrši van posebnog mjesta određenog za utovar i istovar opasnih materija u skladu sa članom 10 ovog zakona, na mjestu utovara i istovara mogu se nalaziti i lica koja obavljaju poslove prihvata i otpreme vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte i pružanja drugih zemaljskih usluga.

Vrijeme vršenja utovara i istovara

Član 9

Utovar i istovar opasnih materija vrši se, po pravilu, danju.

Ako se utovar ili istovar opasnih materija vrši noću, osvjetljenje na mjestu utovara i istovara mora da bude električno, a sve električne instalacije, uređaji i osvjetljenje izrađeni tako da ne mogu izazvati požar ili eksploziju.

Posebno mjesto za utovar i istovar

Član 10

Utovar i istovar opasnih materija na željezničkim stanicama, u lukama i pristaništima, kao i na aerodromima vrši se na posebnim mjestima koje određuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja i pomorstva i organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

III. OPŠTE MJERE BEZBJEDNOSTI

1. Obaveze učesnika u prevozu opasnih materija

Obaveze pošiljaoca

Član 11

Pošiljalac može predati opasnu materiju na prevoz, ako:

1) prevoz opasne materije nije zabranjen;

2) je izdato odobrenje za prevoz opasne materije u skladu sa zakonom;

3) je zapakovana ili punjena u ambalažu koja ispunjava uslove u skladu sa članom 21 ovog zakona;

4) pakovanja u kojima se nalazi opasna materija označi znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti, u skladu sa međunarodnim ugovorom;

5) su ispunjeni uslovi za prevoz, utovar, rukovanje, čuvanje, čišćenje i dekontaminaciju, kao i drugi uslovi u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom;

6) prevozniku preda transportni dokument i pisana uputstva iz člana 12 ovog zakona;

7) su primijenjene i druge mjere bezbjednosti, u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom.

Transportni dokument za prevoz opasne materije i pisana uputstva za mjere u slučaju udesa ili vanredne situacije

Član 12

Za svaku pošiljku opasne materije pošiljalac predaje prevozniku transportni dokument za prevoz opasne materije (u daljem tekstu: transportni dokument) i pisana uputstva za mjere u slučaju udesa ili vanredne situacije (u daljem tekstu: pisana uputstva).

Transportni dokument sadrži:

1) mjesto utovara;

2) vrstu pakovanja;

3) podatke o vrsti opasne materije (UN broj, klasa, hemijski, tehnički i trgovački naziv opasne materije, kao i identifikacioni broj u skladu sa međunarodnim ugovorima);

4) podatke o količini opasne materije (bruto i neto masa, broj komada i dr.);

5) izjavu da su ispunjeni propisani uslovi za prevoz opasne materije (u pogledu ambalaže, označavanja, pakovanja i sl.);

6) naziv i sjedište, odnosno ime i adresu pošiljaoca i primaoca;

7) izjavu da su uz transportni dokument prevozniku predata i pisana uputstva; i

8) potpis i pečat pošiljaoca.

Pored podataka iz stava 2 ovog člana, transportni dokument u vazdušnom saobraćaju sadrži i podatke o drugoj klasi opasnosti ukoliko postoji, grupi i broju pakovanja i druge podatke u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Pošiljalac koji predaje opasnu materiju na prevoz u vazdušnom saobraćaju, predaje prevozniku dva primjerka transportnog dokumenta, a jedan primjerak tog dokumenta zadržava i čuva najmanje tri mjeseca.

Pisana uputstva sadrže:

1) podatke o vrsti opasnosti koju predstavlja i posljedice koje može da izazove opasna materija;

2) pregled posebnih mjera koje treba da se preduzmu prilikom prevoza opasne materije i mjera za sprječavanje, odnosno ublažavanje štetnih posljedica koje mogu da nastanu usljed nezgode ili kvara na prevoznom sredstvu;

3) postupanje sa licem koje dođe u dodir sa opasnom materijom; i

4) broj telefona operativno-komunikacionog centra 112 u Ministarstvu (OKC 112), koji mora da se obavijesti o nezgodi ili saobraćajnom udesu prilikom prevoza opasne materije.

Izuzetno, pošiljalac koji predaje opasnu materiju na prevoz u vazdušnom saobraćaju, čiji prevoz nije zabranjen međunarodnim ugovorom, nije obavezan da predaje pisana uputstva iz stava 5 ovog člana.

Obaveze ambalažera (pakera)

Član 13

Ambalažer (paker) je dužan da prilikom pakovanja opasne materije primjenjuje mjere bjezbjednosti i da pakovanje označi znacima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti, u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom.

Obaveze punioca

Član 14

Punilac je dužan da:

1) prije punjenja opasne materije u teretni prostor prevoznog sredstva namijenjenog za prevoz opasnih materija (u daljem tekstu: teretni prostor) provjeri da li su teretni prostor i njegova oprema očišćeni i tehnički ispravni i da li je istekao rok za kontrolu njihove ispravnosti;

2) teretni prostor puni samo opasnom materijom koja se smije prevoziti u tom teretnom prostoru;

3) prilikom punjenja opasne materije u višedjelni teretni prostor namijenjen za prevoz različitih opasnih materija primjenjuje mjere bezbjednosti propisane ovim zakonom i međunarodnim ugovorom;

4) se prilikom punjenja opasne materije u teretni prostor pridržava propisanog stepena punjenja, odnosno mase punjenja po litru zapremine;

5) prije i nakon punjenja opasne materije u teretni prostor provjeri ispravnost uređaja za ispust;

6) obezbijedi da se na spoljašnjoj strani teretnog prostora koji se puni ne nalaze ostaci opasnih materija;

7) teretni prostor puni samo na određenom i posebno uređenom mjestu za punjenje;

8) primjenjuje i druge mjere bezbjednosti, u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorima.

Obaveze prevoznika

Član 15

Prevoznik može da prevozi opasnu materiju samo ako:

1) prevoz opasne materije nije zabranjen;

2) posjeduje odobrenje za prevoz opasne materije, u skladu sa zakonom;

3) su ispunjeni uslovi i mjere bezbjednosti koji se odnose na način prevoza, zajednički utovar, rukovanje, čišćenje i dekontaminaciju teretnih prostora, kao i druge mjere, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom;

4) koristi prevozna sredstva koja ispunjavaju uslove iz člana 25 ovog zakona;

5) je prevozno sredstvo pravilno natovareno i opterećeno u skladu sa najvećom dozvoljenom količinom opasne materije;

6) posjeduje dokaz o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila koja prevoze opasne materije, u skladu sa propisom kojim se uređuje obavezno osiguranje vozila u saobraćaju;

7) posjeduje transportni dokument i pisana uputstva u skladu sa članom 12 ovog zakona.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, prevoznik u vazdušnom saobraćaju mora da posjeduje odgovarajuću potvrdu da ispunjava uslove za prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju, izdatu od nadležnih organa države prevoznika.

Obaveze učesnika u prevozu opasnih materija

Član 16

Učesnici u prevozu opasne materije dužni su da, s obzirom na vrstu predvidljivih opasnosti, preduzmu sve potrebne mjere kako bi se spriječila nezgoda, odnosno kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri umanjile posljedice nezgode.

Mjere u slučaju gubitka opasnih materija

Član 17

U slučaju gubitka opasne materije prilikom prevoza, prevoznik je dužan da preduzme potrebne mjere da se ona pronađe i da o opasnosti koju predstavlja opasna materija obavijesti Ministarstvo i policiju, a u zavisnosti od vrste i količine opasne materije i organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine i nadležnu inspekciju.

Mjere u slučaju nezgode

Član 18

U slučaju nezgode prevoznik je dužan da obezbijedi, prikupi i odstrani opasnu materiju ili da je na drugi način učini bezopasnom i o tome obavijesti Ministarstvo, a u zavisnosti od vrste i količine opasne materije i organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine, policiju i nadležnu inspekciju.

Ako prevoznik nije u mogućnosti da ispale ili prosute opasne materije prikupi, odstrani, smjesti na određeno mjesto ili na drugi način obezbijedi, Ministarstvo će pozvati privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika, koje raspolaže tehničkim sredstvima za izvršenje takvog posla, da to uradi na račun prevoznika.

Ukoliko zbog kvara na prevoznom sredstvu ili u slučaju saobraćajnog udesa prosutu ili ispalu opasnu materiju treba pretovariti, pretovar vrši prevoznik van puta, pri čemu je dužan da preduzme potrebne mjere bezbjednosti, uz prisustvo policije.

Obaveze primaoca

Član 19

Primalac je dužan da:

1) u najkraćem roku preuzme opasnu materiju i obezbijedi mjesto istovara, odnosno istakanja opasne materije od prisustva drugih prevoznih sredstava i lica;

2) obezbijedi neophodnu opremu za istovar ili istakanje opasne materije;

3) izvrši istovar ili istakanje opasne materije na način propisan zakonom i međunarodnim ugovorima;

4) ukloni opasne materije prosute prilikom istovara ili istakanja;

5) očisti ili obavi dekontaminaciju prevoznog sredstva i teretnog prostora i obezbijedi da se nakon čišćenja ili dekontaminacije sa prevoznog sredstva uklone znakovi upozorenja, natpisi, oznake i listice za označavanje opasnosti;

6) istovari ili istoči opasnu materiju na samo za to određeno i posebno opremljeno mjesto;

7) primjenjuje i druge mjere bezbjednosti, u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom.

Ukoliko se prevoz opasnih materija vrši u vazdušnom saobraćaju, poslove iz stava 1 ovog člana, do predaje opasnih materija primaocu, vrši privredno društvo ili preduzetnik koje obavlja poslove prihvata i otpreme vazduhoplova, tereta ili pošte na aerodromu.

Ograničenja u prevozu opasnih materija

Član 20

Opasna materija ne smije da se prevozi u istom prostoru sa životnim namirnicama, stočnom hranom, ljekovima i predmetima opšte upotrebe koji podliježu zdravstvenom nadzoru.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u vazdušnom saobraćaju opasne materije mogu se prevoziti u istom prostoru sa teretom, odnosno robom iz stava 1 ovog člana, samo ako su ispunjeni uslovi u skladu sa međunarodnim ugovorom.

2. Pakovanje opasnih materija

Ambalaža

Član 21

Ambalaža mora da bude:

1) izrađena tako da obezbjeđuje zaštitu života i zdravlja ljudi i životne sredine prilikom prevoza opasne materije;

2) izrađena i zatvorena tako da spriječi gubitak sadržaja prilikom pripreme za prevoz i u uobičajenim uslovima prevoza opasne materije (zbog vibracija ili promjena temperature, vlažnosti ili promjene pritiska, nadmorske visine i sl.);

3) zajedno sa zaptivnom armaturom, u svim djelovima, dovoljno čvrsta i otporna i da garantuje zaptivenost u toku prevoza;

4) zatvorena u skladu sa uputstvima proizvođača;

5) dovoljno otporna da podnese udarce i opterećenja do kojih dolazi za vrijeme prevoza, uključujući pretovar između prevoznih sredstava i između prevoznih sredstava i skladišta, kao i svako skidanje sa palete ili iz spoljašnje ambalaže zbog kasnijeg ručnog ili mašinskog rukovanja;

6) izrađena od materijala koji ne smije da stvara opasna jedinjenja sa opasnom materijom koja se u njoj nalazi;

6a) označena znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti, kao i drugim podacima o opasnim materijama i ambalaži, u skladu sa međunarodnim ugovorom;

7) ispunjava i druge uslove u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Ako je opasna materija pakovana u ambalažu koja je osjetljiva na vlagu, teretni prostor u prevoznom sredstvu, u koji je takva ambalaža smještena, mora da bude zaštićen od vlage i pokriven nepropustljivom pokrivkom.

Prenosiva oprema pod pritiskom

Član 21a

Ako se opasna materija prevozi u prenosivoj opremi pod pritiskom, ta oprema mora da ispunjava zahtjeve bezbjednosti u skladu sa propisom kojim se propisuju zahtjevi bezbjednosti koje treba da ispunjava prenosiva oprema pod pritiskom.

Prenosiva oprema pod pritiskom su posude pod pritiskom, njihovi ventili, cistijerne, baterijska vozila, vagoni, kao i kontejneri za gas koji se sastoje od više elemenata.

Postupak ocjenjivanja usaglašenosti prenosive opreme pod pritiskom u pogledu zahtjeva bezbjednosti vrši pravno lice za ocjenjivanje usaglašenosti, koje ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora i koje dobije ovlašćenje od organa državne uprave nadležnog za poslove ekonomije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Zahtjev za ocjenjivanje usaglašenosti prenosive opreme pod pritiskom podnosi proizvođač ili uvoznik.

Ako prenosiva oprema pod pritiskom ispunjava zahtjeve bezbjednosti, pravno lice za ocjenjivanje usaglašenosti izdaje znak usaglašenosti.

Znakovi usaglašenosti izdati u drugim državama priznaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Proizvođač, uvoznik, distributer, vlasnik i korisnik prenosive opreme pod pritiskom ne smije stavljati na tržište prenosivu opremu pod pritiskom ako nije izvršeno njeno ocjenjivanje usaglašenosti u skladu sa zakonom ili priznavanje znakova usaglašenosti u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Troškove ocjenjivanja usaglašenosti prenosive opreme pod pritiskom snosi podnosilac zahtjeva.

Prazna i neočišćena ambalaža

Član 22

Prazna i neočišćena ambalaža u kojoj se nalazila opasna materija mora da bude zatvorena i označena na isti način kao da je napunjena opasnom materijom.

Prevozno sredstvo kojim se prevozi ambalaža iz stava 1 ovog člana, mora da bude označeno na isti način kao i prevozno sredstvo kojim se prevozi ambalaža napunjena opasnom materijom.

Povratna ambalaža ne smije se ponovo koristiti prije nego što bude pregledana, kako bi se ustanovilo da li je na bilo koji način postala neodgovarajuća.

Prilikom ponovnog korišćenja, ambalaža se mora dobro očistiti ili drugim postupcima prilagoditi namjeni.

Označavanje ambalaže

Član 23

Proizvođač ambalaže dužan je da ambalažu koju stavlja u promet označi u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Zabrana označavanja ambalaže i prevoznog sredstva

Član 24

Zabranjeno je ambalažu i prevozno sredstvo kojim se ne vrši prevoz opasnih materija označavati znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti.

Prevozna sredstva

Član 25

Prevozna sredstva kojima se prevoze opasne materije moraju biti tehnički ispravna, izrađena, opremljena i obilježena u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.

3. Savjetnik za bezbjednost prevoza opasnih materija i lica koja učestvuju u prevozu opasnih materija u drumskom i željezničkom saobraćaju

Savjetnik za bezbjednost

Član 26

Prevoznik u drumskom i željezničkom saobraćaju, kao i pošiljalac i primalac, dužni su da iz reda zaposlenih odrede ili po ugovoru angažuju najmanje jedno lice zaduženo za bezbjednost prevoza opasnih materija, koje ima

najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja i uvjerenje o osposobljenosti za bezbjednost u prevozu opasnih materija, izdato u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom (u daljem tekstu: savjetnik za bezbjednost).

Broj savjetnika za bezbjednost kod prevoznika u željezničkom saobraćaju određuje se zavisno od broja zaposlenih i stručno osposobljenih na poslovima prevoza opasnih materija, obima poslova zaposlenih u prevozu opasnih materija, kao i zaposlenih na prevenciji tehničko-tehnoloških opasnosti u prevozu opasnih materija.

Bliže kriterijume za određivanje broja savjetnika za bezbjednost iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Podaci i evidencije o savjetniku za bezbjednost

Član 27

Subjekti iz člana 26 stav 1 ovog zakona dužni su da, najkasnije u roku od 15 dana od dana određivanja, odnosno angažovanja savjetnika za bezbjednost, Ministarstvu dostave podatke o savjetniku za bezbjednost, kao i da o svakoj promjeni tih podataka obavijeste Ministarstvo, u roku od pet dana.

O podacima iz stava 1 ovog člana Ministarstvo vodi evidenciju.

Bliže podatke iz stava 1 ovog člana, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Poslovi savjetnika za bezbjednost

Član 28

Savjetnik za bezbjednost:

1) prati propise i međunarodne ugovore iz oblasti prevoza opasnih materija;

2) vrši kontrolu rukovanja opasnim materijama;

3) prati primjenu mjera bezbjednosti propisanih ovim zakonom i međunarodnim ugovorom;

4) sprovodi odgovarajuće mjere u cilju sprječavanja nezgoda;

5) provjerava opremu koja se koristi u prevozu i prilikom utovara ili istovara opasnih materija;

6) određuje primjenu odgovarajućih mjera u slučaju nezgode;

7) savjetuje zaposlene koji vrše poslove u vezi prevoza opasnih materija;

8) prati osposobljavanje zaposlenih u vezi prevoza opasnih materija i vodi evidencije o njihovom osposobljavanju;

9) sačinjava godišnji izvještaj o primjeni mjera bezbjednosti u prevozu opasnih materija;

10) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorima.

Godišnji izvještaj iz stava 1 tačka 9 ovog člana, subjekti iz člana 26 stav 1 ovog zakona dužni su da dostave Ministarstvu, najkasnije do 1. marta tekuće za prethodnu godinu.

Bliži sadržaj evidencija i izvještaja iz stava 1 tač. 8 i 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obrazovanje i osposobljavanje savjetnika za bezbjednost

Član 29

Obrazovanje i osposobljavanje kandidata za savjetnika za bezbjednost sprovodi organizator obrazovanja odraslih koji ima licencu za rad (u daljem tekstu: organizator obrazovanja), u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja.

Obrazovanje i osposobljavanje kandidata iz stava 1 ovog člana sprovodi se po programu obrazovanja u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Program iz stava 2 ovog člana, zavisno od vrste prevoza, mora biti u skladu sa Evropskim sporazumom o međunarodnom prevozu opasnih materija u drumskom saobraćaju (u daljem tekstu: ADR sporazum), odnosno Konvencijom o međunarodnom željezničkom prevozu (COTIF), Dodatak C - Pravilnik o međunarodnom prevozu opasnih materija željeznicom (u daljem tekstu: RID pravilnik).

ADR sporazum i RID pravilnik objavljuju se na internet stranici Ministarstva.

Provjera znanja

Član 30

Provjeru znanja kandidata za savjetnika za bezbjednost sprovodi komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Članove komisije iz stava 1 ovog člana čine predstavnici Ministarstva, organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja i Centra za stručno obrazovanje.

Bliži način organizovanja i sprovođenja provjere znanja iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Uvjerenje

Član 31

Uvjerenje o osposobljenosti za bezbjednost u prevozu opasnih materija iz člana 26 stav 1 ovog zakona izdaje Ministarstvo.

Uvjerenje iz stava 1 ovog člana važi pet godina.

O izdatim uvjerenjima iz stava 1 ovog člana Ministarstvo vodi evidenciju.

Uvjerenje o osposobljenosti za bezbjednost u prevozu opasnih materija koje je izdao nadležni organ druge države važi i u Crnoj Gori.

Obrazac uvjerenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Lica koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija

Član 32

Lica koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija u drumskom i željezničkom saobraćaju moraju imati najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i uvjerenje o osposobljenosti za vršenje poslova utovara i istovara opasnih materija izdato u skladu sa ovim zakonom.

Obrazovanje i osposobljavanje lica koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija

Član 33

Obrazovanje i osposobljavanje lica iz člana 32 ovog zakona sprovodi organizator obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja, po programu koji mora biti u skladu sa ADR sporazumom i RID pravilnikom.

Obrazovanje i osposobljavanje lica iz stava 1 ovog člana sprovodi se po programu obrazovanja u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Provjera znanja

Član 34

Provjeru znanja lica iz člana 33 ovog zakona sprovodi komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Članove komisije iz stava 1 ovog člana čine predstavnici Ministarstva, organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja i Centra za stručno obrazovanje.

Bliži način organizovanja i sprovođenja provjere znanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uvjerenje

Član 35

Uvjerenje o osposobljenosti za vršenje poslova utovara i istovara opasnih materija izdaje Ministarstvo.

Uvjerenje iz stava 1 ovog člana važi pet godina.

O izdatim uvjerenjima iz stava 1 ovog člana Ministarstvo vodi evidenciju.

Obrazac uvjerenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sertifikat o osposobljenosti vozača

Član 36

Vozač mora da posjeduje sertifikat o osposobljenosti vozača za prevoz opasnih materija po klasi opasne materije (u daljem tekstu: sertifikat o osposobljenosti vozača).

Sertifikat o osposobljenosti vozača izdaje se na zahtjev kandidata za vozača, koji:

1) posjeduje najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja;

2) posjeduje vozačku dozvolu za odgovarajuću kategoriju vozila; i

3) ima uvjerenje o stručnoj osposobljenosti za vozača.

Bliži sadržaj zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obrazovanje i osposobljavanje vozača

Član 37

Obrazovanje i osposobljavanje kandidata za vozača sprovodi organizator obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja, po programu koji mora biti u skladu sa ADR sporazumom.

Obrazovanje i osposobljavanje kandidata iz stava 1 ovog člana sprovodi se po programu obrazovanja u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Provjeru znanja lica iz stava 1 ovog člana sprovodi komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Članove komisije iz stava 3 ovog člana čine predstavnici Ministarstva, organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja i Centra za stručno obrazovanje.

O položenom ispitu organizator obrazovanja izdaje uvjerenje o stručnoj osposobljenosti za vozača i o izdatim uvjerenjima vodi evidenciju.

Bliži način organizovanja i sprovođenja provjere znanja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izdavanje sertifikata

Član 38

Sertifikat o osposobljenosti vozača izdaje Ministarstvo.

Sertifikat o osposobljenosti vozača važi pet godina od dana polaganja ispita iz člana 37 stav 5 ovog zakona.

Ministarstvo može, u postupku izdavanja sertifikata iz stava 1 ovog člana, da koristi podatke iz drugih propisanih evidencija koje vodi.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo je dužno da obezbijedi zaštitu podataka koje koristi, u skladu sa zakonom.

Obrazac sertifikata

Član 39

Sertifikat o osposobljenosti vozača izdaje se na obrascu koji izrađuje Ministarstvo, u skladu sa ADR sporazumom.

Izradu obrazaca sertifikata iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može povjeriti pravnom licu, u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

U slučaju iz stava 2 ovog člana ugovorom se uređuje pravo Ministarstva da pregleda i kontroliše dokumenta koja se odnose na postupak izrade, skladištenja i isporuke obrazaca sertifikata.

Naknadu troškova izrade obrasca sertifikata o osposobljenosti vozača snosi podnosilac zahtjeva.

Obrazac sertifikata o osposobljenosti vozača propisuje Ministarstvo.

Evidencija

Član 40

Ministarstvo vodi evidenciju o izdatim sertifikatima o osposobljenosti vozača, u elektronskoj formi.

Bliži sadržaj evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Naknada troškova

Član 41

Naknadu troškova obrazovanja i osposobljavanja, kao i provjere znanja kandidata za savjetnika za bezbjednost, lica koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija i kandidata za vozača snose ti kandidati, odnosno privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik kod kojeg su zaposleni.

Visinu troškova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog Ministarstva.

IV. ODOBRENJE ZA PREVOZ OPASNIH MATERIJA

Opasne materije za koje je potrebno odobrenje

Član 42

Prevoz eksplozivnih materija i radioaktivnog materijala u drumskom i željezničkom saobraćaju može se vršiti samo ako je za taj prevoz izdato odobrenje, u skladu sa zakonom.

Član 43

Briše se. (Zakon o eksplozivima za civilnu upotrebu, "Sl. list CG", br. 118/26)

Član 44

Briše se. (Zakon o eksplozivima za civilnu upotrebu, "Sl. list CG", br. 118/26)

Odobrenje za prevoz otrova

Član 45

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija, "Sl. list CG", br. 13/18)

Sadržina zahtjeva za prevoz otrova

Član 46

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija, "Sl. list CG", br. 13/18)

Odobrenje za prevoz radioaktivnog materijala

Član 47

Odobrenje za prevoz radioaktivnog materijala izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine, uz saglasnost Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) podatke o proizvođaču, pošiljaocu, prevozniku, primaocu i ambalažeru;

2) UN broj i klasifikacionu oznaku, naziv i vrstu radioaktivnog materijala;

3) podatke o jačini radioaktivnih izvora zračenja (transportni indeks, pojedinačnu i ukupnu aktivnost radioaktivnog materijala);

4) podatke o ukupnoj količini po jedinici prevoza (bruto masa/neto masa);

5) podatke o prevoznom sredstvu (tip prevoznog sredstva, registarska oznaka i dr.);

6) naziv ulaznog, odnosno izlaznog graničnog prelaza;

7) mjesto utovara i istovara;

8) pravac kretanja (itinerer);

9) ime i prezime vozača;

10) broj sertifikata o osposobljenosti vozača za prevoz radioaktivnog materijala.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana može da sadrži i posebne uslove ako je to neophodno zbog zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i zaštite životne sredine.

Sadržina zahtjeva za prevoz radioaktivnog materijala

Član 48

Zahtjev za izdavanje odobrenja za prevoz radioaktivnog materijala podnosi pošiljalac, prevoznik, organizator prevoza opasne materije (špediter) ili primalac radioaktivnog materijala.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) podatke o proizvođaču, pošiljaocu, prevozniku i primaocu;

2) podatke o privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku koji je izvršio pakovanje;

3) naziv i vrstu radioaktivnog materijala;

4) podatke o jačini izvora radioaktivnog zračenja (transportni indeks, pojedinačnu i ukupnu aktivnost radioaktivnog materijala);

5) podatke o prevoznom sredstvu (tip prevoznog sredstva, registarska oznaka i dr.);

6) naziv ulaznog, odnosno izlaznog graničnog prelaza;

7) mjesto utovara i istovara;

8) pravac kretanja (itinerer);

9) dan početka prevoza.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, podnosilac dostavlja sljedeću dokumentaciju:

1) dozvolu za obavljanje prometa radiaktivnog materijala;

2) prepis odobrenja za proizvodnju, promet i korišćenje radioaktivnog materijala koji se prevozi;

3) potvrdu o ispravnosti ambalaže;

4) spisak posebne zaštitne opreme;

5) uputstvo u slučaju akcidentne situacije;

6) sertifikat o osposobljenosti vozača za prevoz radioaktivnog materijala;

7) mišljenje pravnog lica koje ima dozvolu za obavljanje poslova zaštite od jonizujućeg zračenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita od jonizujućeg zračenja i radijaciona sigurnost.

Organ nadležan za izdavanje odobrenja za prevoz radioaktivnog materijala može, po potrebi, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i životne sredine, od podnosioca zahtjeva tražiti i dodatne informacije vezane za prevoz te opasne materije.

Rok važenja odobrenja

Član 49

Odobrenje za prevoz opasnih materija iz člana 43 ovog zakona izdaje se na vrijeme od 30 dana, a odobrenje iz člana 47 ovog zakona na vrijeme od 90 dana.

Odobrenje za višekratni prevoz

Član 50

Imaocu odobrenja za prevoz radioaktivnog materijala može se izdati odobrenje za višekratni prevoz tog materijala u drumskom saobraćaju sa rokom važenja do 90 dana, pri čemu je dužan da podatke o putnom pravcu (itinerer), datumu početka i vremenu trajanja prevoza i druge potrebne podatke dostavi organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine i nadležnoj inspekciji.

U odobrenju iz stava 1 ovog člana naznačava se količina radioaktivnog materijala, odnosno broj radioaktivnih izvora jonizujućeg zračenja i njihova ukupna aktivnost.

Obavještenje o prevozu

Član 51

Imalac odobrenja za prevoz opasne materije dužan je da, najmanje 24 časa prije početka prevoza, obavijesti Ministarstvo, odnosno policiju na graničnom prelazu preko kojeg se opasna materija prevozi, a kad je u pitanju prevoz radioaktivnog materijala i nadležnu inspekciju i organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

V. PREVOZ OPASNIH MATERIJA PO VRSTAMA PREVOZA

1. Prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju

Primjena mjera bezbjednosti

Član 52

Prilikom prevoza opasnih materija u drumskom saobraćaju, pored mjera bezbjednosti propisanih ovim zakonom, primjenjuju se i druge mjere bezbjednosti utvrđene ADR sporazumom.

Obaveze prevoznika

Član 53

Prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju prevoznik može povjeriti samo vozaču koji ima sertifikat o osposobljenosti vozača.

Obaveze vozača

Član 54

Vozač može da prevozi opasnu materiju, ako:

1) posjeduje važeći sertifikat o osposobljenosti za vozača;

2) za vozilo kojim prevozi opasnu materiju posjeduje sertifikat o ispravnosti vozila za prevoz opasne materije;

3) su pakovanja i vozilo označeni odgovarajućim znacima upozorenja i oznakama za označavanje opasnosti;

4) posjeduje dokaz o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila koja prevoze opasne materije, u skladu sa propisom kojim se uređuje obavezno osiguranje vozila u saobraćaju iz člana 15 stav 1 tačka 6 ovog zakona;

5) posjeduje transportni dokument i pisana uputstva iz člana 12 ovog zakona, kao i dodatnu opremu u skladu sa ADR sporazumom.

Zabrana prevoza sa drugim opasnim materijama

Član 55

Pakovanja koja imaju različite oznake opasnosti ne smiju se prevoziti zajedno istim vozilom, osim ako je zajednički prevoz dozvoljen u skladu sa ADR sporazumom.

Eksplozivne materije i sredstva za njihovo iniciranje ne smiju da se prevoze zajedno u istom prostoru vozila, osim ako je zajednički prevoz dozvoljen u skladu sa ADR sporazumom.

Zabrana iz stava 2 ovog člana ne odnosi se na prevoz predmeta napunjenih eksplozivnim materijama kod kojih su sredstva za paljenje ugrađena u toku proizvodnje (municija, protivgradne rakete, privredna municija i dr.).

Eksplozivne materije ne mogu se prevoziti u kabini vozača i prostoru vozila namijenjenom za prevoz lica.

Mjere bezbjednosti

Član 56

Za vrijeme utovara, prevoza i istovara opasne materije, vozač je dužan da primjenjuje mjere bezbjednosti u skladu sa ovim zakonom i ADR sporazumom.

Vozilo kojim se prevozi opasna materija može se kretati samo putevima koji su određeni za kretanje tih vozila i zaustavljati i parkirati samo na mjestima koja su za tu vrstu vozila određena i obilježena.

Prilikom prolaska vozila koje prevozi opasnu materiju kroz tunele moraju se preduzimati posebne mjere bezbjednosti.

Puteve za kretanje i mjesta za zaustavljanje i parkiranje vozila iz stava 2 ovog člana, kao i posebne mjere bezbjednosti za prevoz opasnih materija kroz tunele propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja, uz saglasnost Ministarstva.

Sertifikat o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija

Član 57

Sertifikat o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija, nakon pregleda ispravnosti tog vozila, izdaje pravno lice koje ovlasti Ministarstvo.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana izdaje se na vrijeme od jedne godine.

O izdatim sertifikatima o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija, pravno lice iz stava 1 ovog člana obavještava Ministarstvo.

Obrazac sertifikata iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uslovi za pravno lice koje izdaje sertifikat

Član 58

Pravno lice iz člana 57 stav 1 ovog zakona mora da obezbijedi:

1) građevinski objekat sa prilaznim i izlaznim saobraćajnicama;

2) uređaje i opremu za vršenje pregleda vozila;

3) stručni kadar.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pregled ispravnosti vozila

Član 59

Pravno lice iz člana 57 stav 1 ovog zakona vrši pregled vozila za prevoz opasnih materija koji se odnosi na: elektroopremu, kočioni sistem, zaštitu od požara, ograničavač brzine, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, obilježavanje vozila, izduvni sistem, rezervoar za pogonsko gorivo, opremu i sisteme za punjenje i pražnjenje cistijerne, zaštitu od statičkog elektriciteta vozila i dodatnu opremu, koji moraju biti u skladu sa ADR sporazumom.

Pregled iz stava 1 ovog člana vrši se samo za tehnički ispravna vozila u smislu propisa kojima se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima.

O pregledu vozila iz stava 1 ovog člana sačinjava se zapisnik, čiji sadržaj i obrazac propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za pregled vozila i izdavanje sertifikata

Član 60

Zahtjev za pregled vozila i izdavanje sertifikata o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija podnosi prevoznik.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

1) podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište privrednog društva, drugog pravnog lica, ime, prezime i adresu preduzetnika);

2) vozilu (marka, tip, broj šasije, godina proizvodnje, oblik karoserije i vrsta opasne materije koja se prevozi).

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosilac zahtjeva dostavlja:

1) kopiju saobraćajne dozvole;

2) zapisnik o tehničkom pregledu vozila.

Troškovi pregleda vozila i izdavanja sertifikata

Član 61

Troškove pregleda vozila i izdavanja sertifikata o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija snosi podnosilac zahtjeva.

Naknadu troškova pregleda vozila i izdavanja sertifikata iz stava 1 ovog člana utvrđuje pravno lice iz člana 57 stav 1 ovog zakona, a maksimalni iznos ove naknade utvrđuje Vlada.

Evidencija

Član 62

Evidenciju o izdatim sertifikatima o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija vodi pravno lice iz člana 57 stav 1 ovog zakona.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

1) izdatim sertifikatima o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija - broj i datum izdavanja;

2) podnosiocu zahtjeva - naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i adresu;

3) vozilu za prevoz opasnih materija - marka, tip, broj šasije, godina proizvodnje, oblik karoserije i vrsta opasne materije koja se prevozi.

2. Prevoz opasnih materija u željezničkom saobraćaju

Primjena mjera bezbjednosti

Član 63

Prilikom prevoza opasnih materija u željezničkom saobraćaju, pored mjera bezbjednosti propisanih ovim zakonom, primjenjuju se i mjere bezbjednosti utvrđene propisima kojima se uređuje željeznica i bezbijednost, organizacija i efikasnost željezničkog prevoza, kao i druge mjere bezbjednosti utvrđene RID pravilnikom.

Zabrana prevoza u vagonima

Član 64

Opasne materije ne smiju da se prevoze vagonima u kojima se nalaze putnici.

Prevoznik u željezničkom saobraćaju dužan je da opasne materije prevozi u vagonima za prevoz robe, u skladu sa ovim zakonom i RID pravilnikom.

Vagoni u kojima se prevoze opasne materije moraju biti obilježeni i označeni znacima upozorenja i oznakama za označavanje opasnosti.

Putnik ne smije da nosi sa sobom opasne materije kao ručni prtljag ili da ih kao prtljag preda, odnosno stavi u vozilo koje se prevozi vozom.

Manevrisanje sredstvima željezničkog prevoza

Član 65

Željezničkim voznim sredstvima natovarenim opasnim materijama može da se manevriše samo ako su prethodno preduzete odgovarajuće mjere bezbjednosti, utvrđene zakonom kojim se uređuje bezbjednost, organizacija i efikasnost željezničkog prevoza i RID pravilnikom.

Prevoznik u željezničkom saobraćaju dužan je da obezbijedi čuvanje opasnih materija koje prevozi, od momenta prijema do momenta isporuke tih materija.

3. Prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju

Primjena propisa

Član 66

Prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju vrši se u skladu sa ovim zakonom, propisima o vazdušnom saobraćaju i Aneksom 18 (Siguran prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju) Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, kao i Tehničkim instrukcijama za siguran prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju (ICAO Doc. 9284 AN/905), uključujući dodatke, izmjene i korekcije (u daljem tekstu: Tehničke instrukcije).

Odredba stava 1 ovog člana odnosi se i na obaveze pošiljaoca, odnosno špeditera iz člana 68 ovog zakona i registrovanog poštanskog operatora iz člana 69 ovog zakona.

Uslovi prevoza

Član 67

Vazduhoplovom se ne mogu prevoziti opasne materije čiji je prevoz zabranjen u skladu sa Tehničkim instrukcijama.

Izuzetno, prevoz opasnih materija iz stava 1 ovog člana može se dozvoliti u vazdušnom prostoru Crne Gore, na osnovu rješenja o izuzeću od zabrane koje, u skladu sa Tehničkim instrukcijama, izdaje nezavisno pravno lice nadležno za poslove civilnog vazduhoplovstva (u daljem tekstu: Agencija za civilno vazduhoplovstvo), uz saglasnost nadležnih organa državne uprave zavisno od vrste opasne materije.

Rješenje iz stava 2 ovog člana izdaje se samo za jedan vazdušni prevoz i važi 72 časa.

Rješenje iz stava 2 ovog člana izdaje se na zahtjev pošiljaoca ili prevoznika u vazdušnom saobraćaju, koji se podnosi najkasnije 15 dana prije dana planiranog za realizaciju leta.

Zabrana iz stava 1 ovog člana važi i za strane vazduhoplove koji prelijeću teritoriju Crne Gore.

Obaveza pošiljaoca i špeditera

Član 68

Pošiljalac, odnosno špediter ne smije predati opasnu materiju na prevoz u vazdušnom saobraćaju kao drugi teret i/ili robu.

Obaveza poštanskog operatora

Član 69

Registrovani poštanski operator dužan je da utvrdi procedure kontrole prisustva opasnih materija u poštanskim pošiljkama, uz saglasnost Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

Obaveze prevoznika

Član 70

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju ne može opasne materije da prevozi u putničkoj ili pilotskoj kabini, osim ako je drukčije utvrđeno Tehničkim instrukcijama.

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da:

1) vođi vazduhoplova dostavi pisano obavještenje o opasnim materijama koje se prevoze vazduhoplovom, u skladu sa Tehničkim instrukcijama;
2) u operativni priručnik unese neophodna obavještenja potrebna zaposlenima za obavljanje poslova u prevozu opasnih materija;
3) operativni priručnik dostavi licima koja obavljaju poslove prihvata i otpreme vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte i pružanja drugih zemaljskih usluga;
4) upozna zaposlene sa važećim propisima i međunarodnim standardima koji se odnose na prevoz opasnih materija i obezbijedi njihovo stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje;
5) obezbijedi da se u vazduhoplovu nalazi Uputstvo za reagovanje u vanrednim situacijama prilikom nezgoda vazduhoplova izazvanih opasnim materijama (ICAO Doc. 9481 AN/928);
6) čuva dokumentaciju o prevozu opasnih materija najmanje tri mjeseca i dostavi je na zahtjev Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

Programi obuka

Član 70a

Lica zaposlena kod prevoznika u vazdušnom saobraćaju, registrovanih poštanskih operatora koji preuzimaju pošiljke na teritoriji Crne Gore, organizatora prevoza opasnih materija (špeditera) i subjekata koji, u smislu Tehničkih instrukcija, učestvuju u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju (u daljem tekstu: učesnici u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju) moraju završiti inicijalnu obuku iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju i svake dvije godine obuku obnove znanja iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju.

Obuke iz stava 1 ovog člana sprovode se u skladu sa programom obuke iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju, koji donose učesnici u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju, a odobrava Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Ako se obuka obnove znanja završi u poslednja tri mjeseca važenja prethodne obuke, period važenja završene obuke obnove znanja je 24 mjeseca, a koji počinje da teče od isteka mjeseca te prethodne obuke.

Program iz stava 2 ovog člana mora da bude u skladu sa Tehničkim instrukcijama.

Obuke iz stava 1 ovog člana sprovodi ovlašćeni instruktor iz člana 70b ovog zakona, a koga angažuje učesnik u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju.

Uvjerenje o završenoj inicijalnoj obuci, odnosno obuci obnove znanja izdaje učesnik u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju koji je angažovao instruktora iz člana 70b ovog zakona.

Instruktor

Član 70b

Instruktor za sprovođenje obuka iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju (u daljem tekstu: instruktor) može biti lice kome je Agencija za civilno vazduhoplovstvo, na njegov zahtjev, izdala ovlašćenje za instruktora.

Ovlašćenje za instruktora izdaje se licu koje je:

- položilo ispit poznavanja propisa iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju i

- završilo specijalizovanu obuku za predavača.

Ispit iz stava 2 alineja 1 ovog člana obuhvata provjeru znanja kandidata iz važećeg izdanja Tehničkih instrukcija i domaćih propisa o prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju.

Ispit iz stava 2 alineja 1 ovog člana sprovodi Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Kandidat polaže ispit iz stava 2 alineja 1 ovog člana elektronskim ili pisanim putem, na način što izrađuje testove objektivnog tipa sa višestrukim izborom odgovora.

Kandidat je položio ispit poznavanja propisa iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju ako tačno odgovori na najmanje 75% pitanja.

Ovlašćenje za instruktora izdaje se na period od dvije godine.

Agencija za civilno vazduhoplovstvo će produžiti period važenja ovlašćenja za instruktora ako je instruktor dostavio dokaz da je, u periodu važenja tog ovlašćenja, sproveo u svojstvu instruktora inicijalnu ili obuku obnove znanja za lica zaposlena kod učesnika u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju.

Lice za čije ovlašćenje za instruktora je istekao period važenja može dobiti novo ovlašćenje za instruktora ako ispuni uslove iz stava 2 ovog člana.

Evidencija o obukama

Član 70c

Učesnik u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju dužan je da vodi i čuva evidenciju o obukama iz člana 70a stav 1 ovog zakona, na način i u rokovima koji su propisani Tehničkim instrukcijama.

Učesnik u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju dužan je da Agenciji za civilno vazduhoplovstvo, na njen zahtjev, omogući uvid u evidenciju iz stava 1 ovog člana.

Učesnik u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju dužan je da licu koje je uspješno završilo obuku iz člana 70a stav 1 ovog zakona i licu koje je pohađalo tu obuku omogući uvid u evidenciju iz stava 1 ovog člana, u odnosu na podatke koji se na njega odnose.

Postupanje u vanrednim situacijama

Član 71

U slučaju ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova povezanih sa prevozom opasnih materija, vođa vazduhoplova i drugi učesnici povezani sa prevozom opasnih materija moraju da postupaju na način propisan Uputstvom za reagovanje u vanrednim situacijama prilikom nezgoda vazduhoplova izazvanih opasnim materijama (ICAO Doc. 9481 AN/928).

Obaveza obavještavanja

Član 72

Učesnici u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju, organ uprave nadležan za poslove carina i služba bezbjednosti na aerodromu dužni su da pisanim putem obavijeste Agenciju za civilno vazduhoplovstvo i Nacionalnu komisiju za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova o nesrećama i nezgodama vazduhoplova i drugim događajima koji ugrožavaju sigurnost vazduhoplova u vezi sa prevozom opasnih materija.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da pisanim putem obavijeste Agenciju za civilno vazduhoplovstvo ako uoče da određena roba, koja je shodno Tehničkim instrukcijama trebalo da bude deklarisana kao opasna roba, nije uopšte deklarisana kao takva ili je pogrešno deklarisana.

Prevoznici kojima je Crna Gora država operatora vazduhoplova u smislu zakona kojim se uređuje vazdušni saobraćaj dužni su da o slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana pisanim putem obavijeste i državu na čijoj su se teritoriji desili ti slučajevi.

4. Prevoz opasnih materija u pomorskom saobraćaju

Primjena mjera bezbjednosti

Član 73

Prilikom prevoza opasnih materija u pomorskom saobraćaju primjenjuju se, pored mjera bezbjednosti za prevoz opasnih materija propisanih ovim zakonom, i mjere sigurnosti i bezbjednosti utvrđene propisima kojima se uređuje sigurnost pomorske plovidbe i zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata, kao i mjere sigurnosti i bezbjednosti utvrđene potvrđenim međunarodnim ugovorima iz oblasti pomorske plovidbe.

5. Savjet za upravljanje i koordinaciju u oblasti prevoza opasnih materija

Sastav Savjeta

Član 73a

Radi strateškog upravljanja i međuinstitucionalne koordinacije u oblasti prevoza opasnih materija, Vlada obrazuje Savjet za upravljanje i koordinaciju u oblasti prevoza opasnih materija (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet čine predstavnici Ministarstva, organa državne uprave nadležnih za poslove saobraćaja i pomorstva,

ekonomije, ekologije i organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine, policije, Agencije za civilno vazduhoplovstvo, kao i stručnjaci za oblast prevoza opasnih materija.

Savjet ima predsjednika i devet članova.

Predsjednika i članove Savjeta, na predlog Ministarstva, imenuje Vlada.

Savjet se obrazuje na vrijeme od pet godina.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta vrši Ministarstvo.

Organizacija Savjeta bliže se uređuje poslovnikom o radu Savjeta.

Nadležnost Savjeta

Član 73b

Savjet:

1) predlaže mjere za poboljšanje stanja prevoza opasnih materija po vrstama prevoza;
2) inicira donošenje, odnosno izmjenu propisa iz oblasti prevoza opasnih materija radi usklađivanja sa međunarodnim propisima iz oblasti prevoza opasnih materija;
3) ostvaruje saradnju sa organima državne uprave i međunarodnim institucijama radi razmjene stručnih informacija koje se odnose na prevoz opasnih materija;
4) dostavlja izvještaj o stanju u oblasti prevoza opasnih materija Vladi, najmanje jednom godišnje;
5) donosi poslovnik o svom radu.

VI. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 74

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše: Ministarstvo, organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja i pomorstva, organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja, organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine i Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Vršenje inspekcijskog nadzora

Član 75

Inspekcijski nadzor vrši:

1) inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije tečnosti i gasove u odnosu na prevoz opasnih materija klase 1, 2, 3, 4.1, 4.2 i 4.3 u drumskom saobraćaju, u saradnji sa inspekcijom drumskog saobraćaja i ekološkom inspekcijom;
2) ekološka inspekcija, u odnosu na prevoz opasnih materija klase 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7, 8 i 9 u drumskom saobraćaju, u saradnji sa inspekcijom drumskog saobraćaja;
3) inspektor za željeznički saobraćaj, u odnosu na prevoz opasnih materija svih klasa u željezničkom saobraćaju, u saradnji sa inspekcijom za eksplozivne materije, zapaljive materije tečnosti i gasove i ekološkom inspekcijom;
4) inspekcija sigurnosti plovidbe, u odnosu na prevoz opasnih materija svih klasa u pomorskom saobraćaju, u saradnji sa inspekcijom za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove i ekološkom inspekcijom;
5) inspektor za vazdušni saobraćaj, u odnosu na prevoz opasnih materija svih klasa u vazdušnom saobraćaju, u saradnji sa inspekcijom za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove i ekološkom inspekcijom.

Ovlašćenja inspektora

Član 76

U vršenju inspekcijskog nadzora, nadležni inspektori iz člana 75 stav 1 ovog zakona ovlašćeni su da:

1) narede da se utvrđene nepravilnosti otklone u određenom roku;

2) zabrane dalji prevoz ili rukovanje opasnim materijama licima koja nijesu stručno osposobljena za prevoz i rukovanje opasnim materijama;

3) zabrane dalji prevoz vozilima koja ne posjeduju sertifikat o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija;

4) privremeno zabrane vršenje pojedinih radnji u vezi sa prevozom (pripreme za prevoz, utovar, pretovar i istovar) opasnih materija, ako mjesto za obavljanje te radnje, ne ispunjava propisane uslove;

5) zabrane prevozniku prevoz opasne materije ako utvrde da su u toku pripreme za prevoz ili u toku prevoza učinjeni propusti u pogledu preduzimanja mjera bezbjednosti;

6) zabrane pravnom licu vršenje poslova obrazovanja i osposobljavanja savjetnika za bezbjednost, lica koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija i vozača, kad utvrde da vršenje tih poslova nije u skladu sa zakonom.

Inspekcijski nadzor u drumskom saobraćaju

Član 77

Inspekcijski nadzor nad prevozom opasnih materija u drumskom saobraćaju vrše nadležne inspekcije, uz asistenciju policijskog službenika.

Na zahtjev nadležnog inspektora, vozač je dužan da pruži na uvid isprave i omogući pregled vozila i dodatne opreme, pregled opasnih materija i uzimanje potrebne količine uzorka opasnih materija za analizu, ukoliko je to potrebno.

Za uzete količine uzorka iz stava 2 ovog člana ne može se tražiti naknada.

Inspektor koji vrši inspekcijski nadzor dužan je da, nakon obavljenog nadzora, primjerak zapisnika o inspekcijskom nadzoru uruči vozaču.

Primjerak zapisnika o inspekcijskom nadzoru vozač je dužan da, na zahtjev inspektora, pokaže prilikom ponovnog inspekcijskog nadzora.

Vozač vozila za prevoz opasnih materija dužan je da omogući pregled vozila na licu mjesta, odnosno na odgovarajućem mjestu koje odredi inspektor.

Odgovarajuće mjesto za pregled vozila, u smislu stava 6 ovog člana, je mjesto na kojem se vozilo može zaustaviti, odnosno parkirati bez ometanja drugih učesnika u saobraćaju i otkloniti utvrđeni nedostaci.

Sadržaj i obrazac zapisnika iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Privremena zabrana, odnosno prekid prevoza

Član 78

Ako se inspekcijskim nadzorom u drumskom saobraćaju utvrde nepravilnosti svrstane po kategorijama rizika utvrđenim međunarodnim ugovorima, nadležni inspektor može privremeno da zabrani dalji prevoz opasne materije, naredi mjere za otklanjanje nepravilnosti, odnosno preduzme druge mjere u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Mjere iz stava 1 ovog člana mogu se primijeniti, odnosno nepravilnosti otkloniti na mjestu na kojem je izvršen inspekcijski nadzor, ako se na taj način ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi, životna sredina ili materijalna dobra, odnosno bezbjednost saobraćaja.

Ukoliko je nadležni inspektor privremeno zabranio dalji prevoz opasne materije, vozilo se može premjestiti samo u skladu sa njegovim uputstvom.

U slučaju da vozač vozila koje prevozi opasnu materiju odbije da postupi na način iz st. 1 i 3 ovog člana, nadležni inspektor može vozilo da isključi iz saobraćaja i na račun prevoznika zadrži na mjestu na kojem ne ugrožava saobraćaj, život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili materijalna dobra, odnosno bezbjednost saobraćaja.

Ako je vozilo oštećeno u saobraćajnoj nesreći, policijski službenik koji vrši uviđaj može da oduzme sertifikat o ispravnosti vozila koje prevozi opasne materije, izda potvrdu o oduzimanju sertifikata i o tome obavijesti Ministarstvo.

Nadzor kod pošiljaoca, prevoznika odnosno primaoca

Član 79

Nadležni inspektor može, preventivno ili kad su prilikom inspekcijskog nadzora u prevozu opasnih materija u drumskom saobraćaju utvrđene nepravilnosti, da izvrši nadzor kod pošiljaoca, prevoznika ili primaoca opasnih materija, odnosno kod privrednih društava, drugih pravnih lica ili preduzetnika ili fizičkih lica koji obavljaju djelatnost u vezi sa prevozom opasnih materija.

Privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici iz stava 1 ovog člana dužni su da nadležnom inspektoru omoguće pregled vozila, kao i uvid u dokumentaciju koja se odnosi na prevoz opasnih materija.

Utvrđene nepravilnosti iz stava 1 ovog člana moraju se otkloniti prije nego što vozilo napusti mjesto na kojem je izvršen inspekcijski nadzor.

Ulazak na teritoriju Crne Gore

Član 80

Kad policijski službenik prilikom vršenja granične kontrole vozila za prevoz opasnih materija koje je registrovano u drugoj državi utvrdi nepravilnosti, dužan je da zabrani ulazak tog vozila na teritoriju ili izlazak sa teritorije Crne Gore.

Kad policijski službenik prilikom vršenja granične kontrole vozila za prevoz opasnih materija koje je registrovano u Crnoj Gori utvrdi nepravilnosti, dužan je da to vozilo isključi iz saobraćaja dok se nepravilnosti ne otklone i o tome obavijesti nadležne inspekcije.

Policijski službenik prilikom vršenja granične kontrole, dužan je da izvrši provjeru sertifikata o stručnoj osposobljenosti vozača za upravljanje vozilom za prevoz opasnih materija, sertifikata o ispravnosti vozila koje prevozi opasne materije i dokaza o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila koja prevoze opasne materije, u skladu sa propisom kojim se uređuje obavezno osiguranje vozila u saobraćaju.

Ako policijski službenik, prilikom vršenja granične kontrole, utvrdi da postoje nepravilnosti u dokumentima iz stava 3 ovog člana ili vozač ne posjeduje ta dokumenta, dužan je da to vozilo isključi iz saobraćaja i o tome obavijesti nadležnu inspekciju.

Godišnji izvještaj

Član 81

Organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja i pomorstva, organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine i Agencija za civilno vazduhoplovstvo dužni su da Ministarstvu dostave godišnji izvještaj o sprovođenju nadzora iz člana 74 ovog zakona, za prethodnu godinu, najkasnije do kraja februara tekuće godine.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) utvrđenu ili procijenjenu količinu prevezenih opasnih materija, ako je to moguće;

2) broj izvršenih inspekcijskih nadzora;

3) broj pregledanih vozila, svrstanih po državama registracije;

4) broj i vrste počinjenih prekršaja zbog nepravilnosti po kategorijama rizika iz člana 78 stav 1 ovog zakona;

5) broj i vrste izrečenih mjera.

Ministarstvo, na osnovu prikupljenih podataka sastavlja zbirni godišnji izvještaj, koji dostavlja međunarodnim tijelima nadležnim za kontrolu prevoza opasnih materija, u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Obrazac godišnjeg izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 82

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) mjesto na kojem se vrši utovar ili istovar opasnih materija ne snabdije aparatima ili drugim uređajima za gašenje požara, na odgovarajući način ne obezbijedi i na vidnom mjestu ne označi oznakama opasnosti (član 6 stav 2);

2) ne kontroliše ispravnost uređaja i električnih instalacija na mjestima na kojima se vrši utovar ili istovar opasnih materija, ne stara se o ispravnosti tehničkih uređaja, opreme i drugih sredstava za zaštitu od požara i eksplozija i o tome ne vodi odgovarajuću evidenciju (član 7 stav 2);

3) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije drži materije i uređaje koji mogu izazvati požar ili omogućiti njegovo širenje (član 8 stav 1 tačka 1);

4) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije drži otvoreni plamen ili radi sa otvorenim plamenom (zavarivanje i sl.) (član 8 stav 1 tačka 2);

5) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije ne zabrani pušenje i upotrebu sredstava za paljenje (šibice, upaljači i sl.) (član 8 stav 1 tačka 3);

6) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije koristi uređaje ili sredstva koji imaju ložište (član 8 stav 1 tačka 4);

7) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije koristi alate ili druge uređaje koji varniče (član 8 stav 1 tačka 5);

8) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije vrši postavljanje nadzemnih električnih vodova bez obzira na napon (član 8 stav 1 tačka 6);

9) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije vrši stavljanje u rad motor vozila (član 8 stav 1 tačka 7);

10) na mjestu na kojem se vrši utovar ili istovar opasne materije ne zabrani prisustvo lica koja neposredno ne učestvuju u utovaru ili istovaru tih materija (član 8 stav 1 tačka 8);

11) vrši utovar ili istovar opasne materije noću bez električnog osvjetljenja ili su električne instalacije ili osvjetljenje izrađeni tako da mogu izazvati požar ili eksploziju (član 9 stav 2);

12) na željezničkoj stanici, u luci i pristaništu ili na aerodromu ne vrši utovar ili istovar opasnih materija na posebnim mjestima koje je odredilo Ministarstvo (član 10);

13) na prevoz preda opasne materije čiji je prevoz zabranjen (član 11 stav 1 tačka 1);

14) na prevoz preda opasne materije za koje nije izdato odobrenje (član 11 stav 1 tačka 2);

15) na prevoz preda opasne materije koje su zapakovane ili punjene u ambalažu koja ne ispunjava uslove iz člana 21 ovog zakona (član 11 stav 1 tačka 3);

16) ne preda prevozniku transportni dokument i pisana uputstva iz člana 12 ovog zakona (član 11 stav 1 tačka 6);

17) prevozi opasnu materiju čiji je prevoz zabranjen (član 15 stav 1 tačka 1);

18) ne posjeduje odobrenje za prevoz opasne materije (član 15 stav 1 tačka 2);

19) prevozno sredstvo nije pravilno natovareno i opterećeno u skladu sa najvećom dozvoljenom količinom opasne materije (član 15 stav 1 tačka 5);

20) ne posjeduje dokaz o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila koja prevoze opasne materije (član 15 stav 1 tačka 6);

21) ne posjeduje transportni dokument i pisana uputstva u skladu sa članom 12 ovog zakona (član 15 stav 1 tačka 7);

22) ne posjeduje odgovarajuću potvrdu da ispunjava uslove za prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju izdatu od nadležnih organa države prevoznika (član 15 stav 2);

23) u slučaju gubitka opasne materije prilikom prevoza, ne preduzme potrebne mjere da se ona pronađe i o opasnosti koju predstavlja opasna materija ne obavijesti Ministarstvo i policiju, a u zavisnosti od vrste i količine opasne materije i druge nadležne organe i inspekcije (član 17);

24) u slučaju nezgode ne obezbijedi, ne prikupi i ne odstrani opasnu materiju ili je na drugi način učini bezopasnom i o tome ne obavijesti Ministarstvo, a u zavisnosti od vrste i količine opasne materije i druge nadležne organe i inspekcije (član18 stav 1);

25) u najkraćem roku ne preuzme opasnu materiju i ne obezbijedi mjesto istovara, odnosno istakanja opasne materije od prisustva drugih prevoznih sredstava i lica (član 19 stav 1 tačka 1);

26) ne obezbijedi neophodnu opremu za istovar ili istakanje opasne materije (član 19 stav 1 tačka 2);

27) ne ukloni opasne materije prosute prilikom istovara ili istakanja (član 19 stav 1 tačka 4);

28) ne očisti ili obavi dekontaminaciju prevoznog sredstva i teretnog prostora i ne obezbijedi da se nakon čišćenja ili dekontaminacije sa prevoznog sredstva uklone znakovi upozorenja, natpisi, oznake i listice za označavanje opasnosti (član 19 stav 1 tačka 5);

29) ne istovari ili istoči opasnu materiju na samo za to određeno i posebno opremljeno mjesto (član 19 stav 1 tačka 6);

30) opasnu materiju prevozi u istom prostoru sa životnim namirnicama, stočnom hranom, ljekovima i predmetima opšte upotrebe koji podliježu zdravstvenom nadzoru (član 20 stav 1);

31) ispražnjenu i neočišćenu ambalažu u kojoj su se nalazile opasne materije ne zatvori i ne označi na isti način kao da je napunjena opasnom materijom (član 22 stav 1);

32) prevozno sredstvo u kojima se prevozi ambalaža ne označi na isti način kao i prevozno sredstvo kojim se prevozi ambalaža napunjena opasnom materijom (član 22 stav 2);

33) ambalažu i prevozno sredstvo kojim se ne vrši prevoz opasnih materija označi znakovima upozorenja, natpisima, oznakama i listicama za označavanje opasnosti (član 24);

34) iz reda zaposlenih ne odredi ili po ugovoru ne angažuje, najmanje jedno lice zaduženo za bezbjednost prevoza opasnih materija (savjetnik za bezbjednost) (član 26 stav 1);

35) u roku od 15 dana od dana određivanja, odnosno angažovanja savjetnika za bezbjednost, Ministarstvu ne dostavi podatke o savjetniku za bezbjednost, kao i o svakoj promjeni tih podataka ne obavijesti Ministarstvo, u roku od pet dana (član 27 stav 1);

36) ne dostavi Ministarstvu, najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu godišnji izvještaj iz člana 28 stav 1 tačka 9 ovog zakona (član 28 stav 2);

37) lica koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija u drumskom i željezničkom saobraćaju nemaju uvjerenje o osposobljenosti za vršenje poslova utovara i istovara opasnih materija (član 32);

38) o položenom ispitu ne izda uvjerenje o stručnoj osposobljenosti za vozača i o izdatim uvjerenjima ne vodi evidenciju (član 37 stav 5);

39) najmanje 24 časa prije početka prevoza ne obavijesti Ministarstvo, odnosno policiju na graničnom prelazu preko kojeg se opasna materija prevozi, a kad je u pitanju prevoz radioaktivnog materijala i nadležnu inspekciju i organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (član 51);

40) je opasne materije povjerio na prevoz vozaču koji ne posjeduje sertifikat o osposobljenosti za vozača (član 53);

41) prevozi opasne materije i sredstva za njihovo iniciranje zajedno u istom prostoru vozila (član 55 stav 2);

42) o pregledu vozila za prevoz opasnih materija ne sačini zapisnik (član 59 stav 3);

43) ne vodi evidenciju o izdatim sertifikatima o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija lice iz člana 57 stav 1 ovog zakona (član 62 stav 1);

44) vagone u kojima se prevoze opasne materije ne obilježi i označi znacima upozorenja i oznakama za označavanje opasnosti (član 64 stav 3);

45) obavlja prevoz o pasnih materija bez rješenja o izuzeću od zabrane (član 67 stav 2);

46) ne unese u operativni priručnik neophodna obavještenja potrebna zaposlenima za obavljanje poslova u prevozu opasnih materija (član 70 stav 2 tačka 2);

47) operativni priručnik ne dostavi licima koja obavljaju poslove prihvata i otpreme vazduhoplova, putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte i pružanja drugih zemaljskih usluga (član 70 stav 2 tačka 3);

48) ne obezbijedi da se u vazduhoplovu nalazi Uputstvo za reagovanje u vanrednim situacijama prilikom nezgoda vazduhoplova izazvanih opasnim materijama (ICAO Doc. 9481 AN/928) (član 70 stav 2 tačka 5);

49) ne čuva dokumentaciju o prevozu opasnih materija najmanje tri mjeseca i ne dostavi ih na zahtjev Agencije za civilno vazduhoplovstvo (član 70 stav 2 tačka 6);

49a) lica zaposlena kod učesnika u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju nemaju završenu inicijalnu obuku iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju i svake dvije godine ne obnove obuku obnove znanja iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju (član 70a stav 1);

49b) sprovodi obuke iz člana 70a stav 1 ovog zakona po programu obuke iz oblasti prevoza opasnih materija u vazdušnom saobraćaju, koji donose učesnici u prevozu opasnih materija u vazdušnom saobraćaju, a koji nije odobrila Agencija za civilno vazduhoplovstvo (član 70a stav 2);

49c) učesnik u prevozu opasnih materija ne vodi i ne čuva evidenciju o obukama iz člana 70a stav 1 ovog zakona na način i u rokovima koji su propisani Tehničkim instrukcijama (član 70c stav 1);

50) o nesrećama i nezgodama vazduhoplova i drugim događajima koji ugrožavaju sigurnost vazduhoplova u vezi sa prevozom opasnih materija ne obavijeste pisanim putem Agenciju za civilno vazduhoplovstvo i Nacionalnu komisiju za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova (član 72 stav 1);

51) ne obavijesti pisanim putem Agenciju za civilno vazduhoplovstvo da je uočio da određena roba, koja je shodno Tehničkim instrukcijama trebalo da bude deklarisana kao opasna roba, nije uopšte deklarisana kao takva ili je pogrešno deklarisana (član 72 stav 2);

52) o slučajevima iz člana 72 st. 1 i 2 ovog zakona ne obavijesti pisanim putem državu na čijoj su se teritoriji desili ti slučajevi (član 72 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 6.000 eura.

Član 83

Novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) prije punjenja opasne materije u teretni prostor prevoznog sredstva namijenjenog za prevoz opasnih materija ne provjeri da li su teretni prostor i njegova oprema očišćeni i tehnički ispravni i da li je istekao rok za kontrolu njihove ispravnosti (član 14 stav 1 tačka 1);
2) teretni prostor puni opasnom materijom koja se ne smije prevoziti u tom teretnom prostoru (član 14 stav 1 tačka 2);
3) se prilikom punjenja opasne materije u teretni prostor ne pridržava propisanog stepena punjenja, odnosno mase punjenja po litru zapremine (član 14 stav 1 tačka 4);
4) prije i nakon punjenja opasne materije u teretni prostor ne provjeri ispravnost uređaja za ispust (član 14 stav 1 tačka 5);
5) ne obezbijedi da se na spoljašnjoj strani teretnog prostora koji se puni ne nalaze ostaci opasnih materija (član 14 stav 1 tačka 6);
6) teretni prostor puni van određenog i posebno uređenog mjesta za punjenje (član 14 stav 1 tačka 7);
7) ne posjeduje važeći sertifikat o osposobljenosti za vozača (član 54 stav 1 tačka 1);
8) vozilo kojim prevozi opasnu materiju ne posjeduje sertifikat o ispravnosti vozila za prevoz opasne materije (član 54 stav 1 tačka 2);
9) pakovanja i vozilo nijesu označeni odgovarajućim znacima upozorenja i oznakama za označavanje opasnosti (član 54 stav 1 tačka 3);
10) ne posjeduje dokaz o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila koja prevoze opasne materije iz člana 15 stav 1 tačka 6 ovog zakona (član 54 stav 1 tačka 4);
11) ne posjeduje transportni dokument i pisana uputstva iz člana 12 ovog zakona (član 54 stav 1 tačka 5);
12) prevozi opasnu materiju putevima koji nijesu određeni za kretanje tih vozila ili zaustavlja i parkira na mjestima koja za tu vrstu vozila nijesu određena i obilježena (član 56 stav 2);
13) ne posjeduje ovlašćenje za instruktora izdato od strane Agencije za civilno vazduhoplovstvo (član 70b stav 1).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 84

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po zakonu po kojem su započeti.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 85

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za određivanje savjetnika za bezbjednost

Član 86

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji vrše prevoz opasnih materija u drumskom i željezničkom saobraćaju, kao i privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji predaju na prevoz, odnosno preuzimaju opasne materije, dužni su da, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, odrede savjetnike za bezbjednost u smislu člana 26 stav 1 ovog zakona.

Rok za usklađivanje poslovanja subjekata koji vrše prevoz

Član 87

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost prevoza opasnih materija dužni su da usklade svoje poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za usklađivanje poslovanja pravnih lica koja vrše poslove pregleda ispravnosti vozila

Član 88

Pravna lica koja imaju ovlašćenje da vrše poslove pregleda ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija dužna su da usklade svoje poslovanje i djelatnost u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim za sprovođenje ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana donošenja akta iz člana 58 stav 2 ovog zakona.

Rokovi za usklađivanje uvjerenja i sertifikata

Član 89

Sertifikati o stručnoj osposobljenosti vozača za prevoz opasnih materija i sertifikati o ispravnosti vozila za prevoz opasnih materija izdati do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdati.

Uvjerenja o položenom stručnom ispitu za lica koja rukuju opasnim materijama ili učestvuju u pripremi za prevoz, utovar, pretovar i istovar opasnih materija, u kojima nije određen rok važenja, važe pet godina od dana izdavanja.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 90

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prevozu opasnih materija ("Službeni list CG", broj 5/08) i član 13 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 91

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".